

בונח kidney זיהוי

// נחמי ברנשטיין

"שתי כליות נתנו לאדם. האחת כדי לחיות והשנייה כדי לתרום". זהו הuko המנחה של התורמים האלטרואיסטיים מבית 'מתנות חיים', המעניינים חיים במתנה לאדם שהוא זר להם לחלוין והופן להיות את, בשר מבשריהם פשוטו • 'מתנות חיים' היא עמותה בראשות הרב ישעיהו הבר, הפועלת לגיוס תורמי כליה ולזרוז הליכי ההשתלה, בשיתוף עם המרכזים הרפואיים. מה גורם לאדם בריא להכנס אל חדר הניקוח לשם הוצאה איבר מגוף? עבור אדם שאינו מכיר? כיצד נראים חיים בצל הדיאליזה? מהם הסיכון ומהם הסיכויים של תרומת כליה ומה אומרת על כך ההלכה? נציגת עמותת 'מתנות חיים' על מאחריו הקלעים בליוי תורמים ומוסתלים; רותי פרינץ, שטרמה כליה לצד בן 12; חגי מחפוץ ויעל ביטון, נשות מוסתלים בסיפורים מרגשים לחיים.

החלתי לתרום כליה. זר��תי לחלל האויר הוא החליף צבעים ולא יכול היה לדבר אחרי רגעים אחדים, נשם עמוק ואמר: "אוק! אני לא הייתי מעז, אבל אני מעריץ אותך", בעלי ליווה אותי לאורך כל הדרך.

יעל, ספרי לי איך הכל התחיל? ביום בהיר ולכורה בריא, בעלי פנה לרופא לבקש אישור רפואי לחדר כושה הרופא הפנה אותו לבדיקות דם כמקובל הבדיקות חשו רמה גבוהה של קרייטינן, כשהמשמעות היא שכליה אחת (אט-תאיים) אינהעובדת כראוי ולכן מצטברים רעלים בגוף. כמו כן, לחץ דם גבוה. הרופא נהג ברשלנות, העניק לו מרשם לכדורים להורדת לחץ דם ולא הפנה את בעלי לבדיקות עמוק בזמן, יתכן שניתן היה לו יהיה מטופל בזמן, יתכן שניתן היה להציג את הכליה. במשך שנה וחצי בעלי לא טופל כראוי. ממצו הידרדה, עייפות נוראית, בצתות ברגליים וקושי לתפקיד, עד כי בחסדי התחלפו הרופאים במנפה. הרופא החדש עבר על תקי המטופלים והבחן בנוירות האדומות. לא אשכח את הטלפון המבהיל מהמוראה: "בואי מהרו!" הכליות כבר קרסו, בדסה החשו כבר לדקור את הכליות כדי להוציאו ביופסיה. פסק הדין היה: דיאליזה ומ"ד.

מה המשמעות של דיאליזה?
דיאליזה כרוכה באשפוך ממושך ולא נעים.
שלוש פעמים בשבוע, חמיש שבועות

... והרגשתי שהה לא מספיק. אני רוצה יותר. בוקר אחד, עלעלתי בעיתון לנשים וצדה תרומת כליה על ידי ארגון 'מתנות חיים'. עצרתי והתחלה מהתחלה. עיינתי בעומק ולבי התמלא תחושת רוממות רוח אל מול המעשה הנazel. זו הייתה הפעם הראשונה שנחפשתי לעובדה כי ניתן לתרום איבר בעודנו בחיים. עד אז הכרתי רק את הפולמוס ההלכתי אודות התיימה על קרטיס אדי (תרומת איברים אחר המוות). כתבה, הובא סיפורה של תרומת, אשה דתית, שהיתה נראית כברהנית ונורמלית או תרומת כליה. רותי הגיע ברגע הנכון.

ההחלטה הכרנה את רותי פרינץ מרמת בית שימוש, בת 38, אמא לששה ילדים, מונכת ניתה ג'-ד' בנות. התקשרות בתאריך מיוחד, היא אומרת לי בפתח השיחה, "בשבית הקרובה יملאו שנתיים לתרומה". רותי העניקה כליה בתמורה לשماאל, ילד בן 12 שסבל מיי ספיקת כליות. שماאל נולד בשבוע מוקדם של הרין, לאויר העולם הוא בקע מלווה בכם בכליות. הוא נרדש לטיפוליים ולניתוחים, עד שהגיע למצב של אי ספיקת כליות כששתי אפשרויות לפניו: דיאליזה או תרומת כליה.

"איך קמה אשה בבוקר ומגיע להחלטה כה נזעתת?" אני שואלת את השאלה המתבקשת. רותי מחייכת, כמו חיכתה לשאלת, ואז היא מציירת בפני ציור פסטורי, חלום של כל אמא: "הייתי בשנות שנות השבתון. החלטתי שהפעם, בשונה משנת השבתון הקודמת, איני יצאת ללמידה. בחורתי בחופש אימיה - ארגון בית, מטבח. ואכן, נקיתי, סיידרתי ובישלתי כאוות נפשי, אחרי החגים הגיע

חיים בצל דיאליזה
כאני רוצה להבין על מה רותי מדברת, איזה סבל כרוך באיספיקת כליות ומהי משמעות החול', אני פונה ליעל ביטון מירשלים, בת 28, אמא לשניים. חייה של יעל התהפקו בסערה, כשליכולותיו של בעלה קרסו, והכניסו אותה ואת ילדיה הצעירים לספינה מיטטלחת.

”
ואז הגיע משבה
עשרה ימים לפני
תאריך הניתוח,
מתאמת להשתלות
של שניידר יצרה קשר
וأمירה שבعقبות
עיכובים, הניתוח נדחה
לעוד חודשים וחצי.
כמעט הצלבתי...
הכנתי את עצמי
נפשית, כל התקופה
מלואה במתוח ובסימני
שאלה גדולים:
יאשרו או לא יאשר?
בדיקות ותקינות או
לא? ”

איך החזקתו מעמד?
בוקלה של יעל לא נשמעת נימה של רחמים
עצמיים ولو לרגע, החיקוי לא מש מפני
והיא מלאת שמחת חיים. יעל הדורת אמונה
והיא משתפת אותה ברגעים קטנים של
נפילה, לצד רגעים גדולים של התורמות.
”ברגע הראשון, חשבתי שהזה... החיים
נגמרים. אני צעירה כל כך וייש לי ילדים
קטנים, איך ארים את עצמי? איך אתקדק
כאבא ואיה גם אמא בבי? דוקא בעלי
הוא זה שזקף את גו מミת חוליו והרים
אותו ואת הבית כולו. הרכינו יחד משקפיים
ורודים, והתבוננו באור חיובי: ”ברוך ה' שזו
הבעיה. יש מחלות שאין ניתנות לפטרון.
תודה לה! אנחנו נתגבר וניצlich לעבור
את הגל הזה, בעורתך. יש חיים אחרי
הדיאליזה.”
ובינתיים, אני משתמשת כאבא ואמא, יוצא
לקניות, סוחבת, מבשלה ומנקה, תוך כדי
כך לומדת לתואר, עושה מבחנים ועובדות,
על נופש אפשר רק לחלים. כי את בית
החולמים אי אפשר לקחת לטיפול.
אני נמצאת במסע, נושא משא. כמעט
נופלת לבור שחו, אבל מחזיקה את עצמי
חזק. כשאני בוכה, בעלי מעודד אותי: ”זה
פתח, נמצא תורם בעז'ה, יש לנו בית טוב
וילדים טובים, נתגבר על זה”, ושוב החיקיך
עליה על שפתי.
”בעלי, יאמר לשבוחו, הפך את זמן הדיאליזה
לשליחות חיים. הוא שוחח עם חולדים
רבים ועובד את רוחם הנדרכת, עד כדי
כך שהעבדים הסוציאליים ביקשו לשאוב
מمنו תובנות כוכה, כדי לרhomם את רוחם
של החולדים. אנשים רבים ננסים לדיכאון
משי מהמצב הזה, אבל אנחנו לקחנו את
זה באור חיובי.”

והילדים...?
לנתנאל בן התשע וחצי לא היה קל. אבא
כבר לא הולך אליו לאבות ובנים ובוקשי

בכל פעם הוא נאלץ להתחבר למcona
שמנסנת את הדם. ביום האחים עייפות
וחולשה ואת טיפת הגוף שיש הוא שמר
לעובדה. האוכל מכבד על הגוף וסעודות
שבת נגידות באבא שפורש לשון, כשהילדים
מחזיקה את השולחן, לומדת עם הילדים
פרשת שבוע ומנהלת את הבית כמעט לבד.”

משפחה ביטון, פעם אחרונה שאבא בדיאליזה

נוח בבית. כשהוא בבית – מרבית הזמן
הוא ישן. כמה טוב שיש טלפון. מתקשרים
לאבא כשהוא מחוברידיאליזה, וכך לומדים
למבון במשנה ומשננים את דף הקשה
למרות הקשי, הילדים התמודדו בגבורה
וגילו בגרות.”

ספרוי לי על החיים שאתה...?
”קיבנו חיים חדשים. קיבלתי בעל במתנה.
התורם, שהגיע אלינו דרך הארגון הנפלא
’מתנת חיים’, הפעיל במעשה הנאצל שלו,
משפחה שלמה. פתואום יש לי בעל, יש
ילדים שלי אבא ולא רק דרך טלפון. הוא
מתפקיד כרגע, חוזנו לחיים.”

**מה לך תחת ארך מתתקופה ההז, ואילו
תובנות יש לך עבור קורות אשת?**
”דבר ראשון, להעריך את החיים. שום דבר אין מובן ממש. יש משפחה? ילדים?
בריאות? אלף פעמים תודה!
שנית, סדר עדיפויות בחיים. להבין כמה
הביחד והמשפחתיות הם הדברים הכי
חשובים. כל היום אנחנו רצות, עוסקות,
רוצה להשג עוד ועוד, כל העיסוקים הללו
חשובים, אבלطفالים לעומת העירק –
תוחשת ה’יחד’.
- ואם קשה לפעמים? במקום לצנוח –
לצמוח. להתנער מההפר, וקידמה – ליקום,
לא לשקווע.”

יש חשמל באוויר

כדי להעמק במקצת את ההבנה של חיים
בצל טיפול דיאליזה, של התמורה שאי-
ספקת כלות מחולות ברצף המשפחתי אני
פונה אל חגיון מוחפוץ.

חגיון, כיצד הכל התחליל?
”בעלי היה אדם בריא לחלוטין, השמאלי,
עובד, חרוץ. פפטע החל לஸבול מכבאי ראש
נוראים עד כדי כך שהיה קשה לו לקום
מהמיתה. הוא היה לוקח אופטגין, עוזה
מקלות חמות ומתגבר איכשהו על הכלاب.
אחרי חדשניים כאלו, הוא פנה לרופא.
בדיקות דם גילו שהקליות אינן מתפקדות.
הייתה תמייה גדולה, משושים שלא היו אצלו
קודם התסמים המקובלים.
”הרופאים הורו מיד על דיאליזה. ביצעו
לו ניתוח קטן והודיעו צינור לחזה, דרכו
מתבצעת הדיאליזה. אז החל מסע ארוך
ומפרק בן שנה, שעבורנו היה נצח. בעלי,
שהיה ראש הבית, פתואום אינו מסוגל היה
להפקיד, וממנין נדרש להיות בתפקיד של
אבא ואמא.”

哉ען גו) ניאוינט פאלענער צאחים...

רости הביעה את החוויה המזוחה על הכתב, והוצאה ספר שמתאים לילדים ולמבוגרים, המספר את כל התהליך מנוקוד מבט של כליה. הספר נקרא 'עוברים דירה' ובו הכליה מספרת כיצד היא נפרדת מהותה התואמת ויוצאת לבית אחר רודי שולחת לי קטע מרגש:

"הימים האחוריים עברו באריות מוזודות ובהמון מחשבות. لكن בעצם לא הספקתי לשבת ולכתוב. אני יושבת כאן, בחדר החדש שלי, בבית אחר בגוף אחר בענייני דמעות. אבל לא דמעות של צער או דמעות של פרידה. דמעות של שמחה. דמעות של חיים."

הפרידה מאחותי, הכליה התואמת ומאמא היקרה, לא הייתה קללה. משך של שלוש שעות עמלו המנתחים היקרים כדי לשכנע אותי להתנתק ממקוות החיים ומהבית החם שהיה לי במשך שלושים ושלש שנים.

פרידה - היא לא דבר קל, זה ברורו. אך כשאני יודעת שהמעבר היה חשוב על מנת **שהילד hei מתוק בעולם** זיכה לחימם טובים - **זה שווה**.

לאחר שלוש שעות ניתנות, אחד המנתחים עשה לי מקלחת טובה לפני שאזcame להיכנס לדירה החדשה, בגין הקטן והצעיר.

זו הייתה מקלחת טובה ומרענת, שננתנה לי כוח, שטפה את דמעות הפרידה, והכינה בי תחושת רענות ורצון לפתח דר חדש. אחרי כך הגיעו המנותחים המדהימה והמיומנת, היא אחותה כי בשתי ידיה הרוכות ובעדינות יוצאת דופן عمלה וחיברה אותי לביתי החדש.

אני חשבתי שנרדמתי ברגעים אלה. נראה זו מקלחת הטובה שהשפיעה...

ואז פקחתי עיניים.לקח לי כמה רגעים כדי להבין היכן אני. זה לא אותו החדר. זה לא אותו הבית... אך המקום חם. המקום נעים.

יתכן שהזו הבית החדש שאימא סיירה לי עליו? לפתע שמעתי דפיקות לב לא מוכרות. דפיקות לב עדינות וחדות- שלILD יקר,ILD עדין ואצילי -ILD שזכה לקבל **מתנה של חיים!**

איזהחו הילדים את התקופה הזאת? לחגית בניהם גדולים בגילאי בית-ספר יסודי ותינוקת, הייתה אז בת חצי שנה. "השתדלנו לשמור על שיגרה ולא לשקווע ברחמים עצמים. ברגעים הכி קשיים, הדלקתי מזוקה לילדיים, רקדנו ושרנו, עם אמונה גודלה בלב, כוחות חדשים עלו בנו. בינוינו בעלי החל בשגרת הדיאליה, שלוש פעמים בשבוע, ארבע שעות בכל פעם, אם נכליל המתנה לתוך עד שהמכונה מצלחים לעبور את כל המשוכחות שבדרכן. בשבייל להצלחה לתורם כליה, לא מספיק לרצות. צריך אומץ ונחישות אידירים. "בכל פעם הינו במתה ובתקווה גדולה,

את הנזלים, משום שהוגז אינו מפריש את הדם, ובכך מבצעת באופן חיוני את מה שהוא אמרות לעשוות הכליות. בתחילת, הוציאו לו יותר מדי נזלים והוא סבל מהתקופות שריריים נוראים ומכאבי ראש איום, הוא היה חזר מהדיאליה חלש וגאוב. בהמשך, מצאו את המין המדויק והוא החל להרגיש טוב יותר.

"במקביל נרשמנו לממתנה להשתלת כליה בעמותת 'מתנה חיים'. חוותינו עלילות ומודדות לאורך כל הדרך. תחילתה, אחיו של

'מתנה חיים'

אני פונה להכיר את העמותה המדוברת 'מתנה חיים' ומבקשת להכיר אותה מקרוב יותר. עמותת מתנה חיים, נוסדה בשנת תשס"ט, על ידי הרוב ישעהו הבר, בעצמו מושタル

תמונה קבוצתית מהשבת שערכה עמותת 'מתנה חיים'
140 מטופל 424 תורמי כלויות

המתנה שאני חולמת לחת

חותי פרינץ, נושא דברים באירוע הוקמה לארגון "מתנת חיים" בכנסת, תשע"ז.

"ברצוני לשחרר אתכם בחווית ילדים. בהיותם בת שמונה צעדיyi בשבט בית הכנסת בקרית היובל בירושלים. כשוכנוטי לבית הכנסת, קלטו אוזי הצערות שיח שוער של שבות מרוקאיות. הן שתפוי זו את זו בקש הצרפתה, בקיצוצים בביטוח הלאומי, וואנו לשמע הבשרה על השכן שנפטר ממחלה קשה."

את מהן, הבחינה בעיני המתבוננות וליבי הער לאזרות המודgorות ואמרה בחום: "יא בינט, מה לעשות, צריך לומר תודה לך-ל על מה שיש ועל מה שאין".

עברית מספר שנים, עד שהבנתי כמה לא קל לחיות עם אותה השקפת חיים. להודות על מה שיש, מובן גם פשוט. אך להודות על מה שאינו אפשר?

נדרש דרגת אמונה גבוהה, שיש לעמל עלייה לאורך שנים. לנ, תורמי הכליה, יש את הפריזוניה להודות על מה שאין ועל מה שחש. אמן, חסירה לנו כליה, אך יש לנו שמח אין קץ. חסירה לנו כליה, אך בזכות פיתחונו רישות עצומה. חסירה לנו כליה, אך יש לבבנו תוכנות חדשות לחיים, על מה באמת חשוב בחום. כהורם וכמENCHAIM, אנו יכולים להיות הגועים ובתווחים כי הערך של חסד ושל ערכות הדדית, הופום היטב בלבד

של ילדיינו ותלמידינו, ללא צורך במילוי. באסיפה הורים, נכנסה אליו אמא של תלמידה בשם איליה. היא אמרה לי שבתה כבר החליטה שהיא תורמת כליה, היא רק לא יודעת למה היא לא יכולה לעשות זאת בגין שמו...>.

אפשרו לראות את גדלותם עם ישראל, את יופי הערכות הדדית שיש בעמ הנבחה. נשות הקהילהعمדו לצדיע עד להתאוששות המלאה, תמכובי ועזרו לי בתפקיד הבית ועם הילדים.

לו יכולתי לבחור בשם התורמים מתונה עברו י"ר עמותת חסד, הרב הכהני הייתי מגישה מעופה קטינה. לא, לא עם צ'ק מכובד, זה לא ישמח אותו. לו יכולתי, הייתי מגישה מעופה ונבה רשות שנות של עוד כמה מאות תורמי כלויות חדשים שהצטרופותם לרשותה תכסה מיד את רשות המתנאים האורכה.

מתנת חיים בגמטריה "זיך של תקווה". הלוואי שנוכל לתת את התקווה לחים, לאלו החולמים על חיים טובים יותר. אנחנו את הכליה שלנו כבר תרמנו, אך אני בטוחה שאת המתנה הנפלאה זו, יוניק בשמחה עם ישראל". ■

האויב הוא הלחיף צבעים ולא יכול היה לדבר. אחרי רגעים אחדים, נשם עמוק ואמור: "אוקי, אני לא הייתי מעז, אבל אני מעריץ אותך", בעלי ליווה אותה לאורך כל הדין.

"עלומת תגובתו המעודדת, המשפחה הסתיגגה וניסתה להפעיל עלי לחץ לרדת מהעץ. בשבת שלאחר החלטה, ביקרנו אצל הורי. לקחתי אותה את העיתון והראיתי לאמא שלי". תקראי, יש כאן כתבה מרגשת", הצעתי לה. היא קראה והביעה את התפעלותה. "זוי" אמרתי, והוא לא הבינה מה אני רוצה.

"בסעודת השבת, סביב השולחן, זרקתי את הרעיון. "אבא, יש לי מחשבה לתורם כליה". הוא הרץין ואמר בטון חד משמעי: "בשם רותי, בכנות, כיצד הגיב בעלך, מה אמרו החברים? "

"בעלך הראשון ששמע על הרעיון מבונן. סימתי לקרוא את הכתבה על תרומות הכליה וחיכיתי לערב, שבעלך יחוור מהישיבה. ביקשתי ממנו שיישב כי יש לי לומר לו דבר מה, הוא כבר התחליל הילחן. "החליטתי לתרום כליה". זרקתי לחילן כלה, לאחר תקופה ארוכה של טיפול דיאליזה. בעת חולין, נחשף לנחץ, נער כולה דיאליזה, והחליטתי לסייע לו. ביל אמצעים התהייג להציג לו תרומות כליה, אך משוז נמצאה, כוחותיו של פנץ כביר לא עמדו לו והוא השיב את נשמהו ליזכרה. "באותנו רגע נוסד בליבי הארגון", אומר הרב הכהן, שמאז פועל ללא אות למען השתלוות

سبב ברכות אצל רבנים לפני הינוטה. בתמונות: הרב קנייבסקי, הרב יוסף ליברמן מירושלים - ראש כולל סדרורא, הרב נבנצל - וב העיר העתיקה בירושלים, הרב אהרון זכאי מירושלים והרב זילברשטיין, רבה של רמת אלchan-בני ברק.

כליה, מעלת את מודעות הציבור ומולו את התורמים והמושתלים בכל התהליך יחד עם הוצאות הרפואי. עד להיווסדות העמומה, נתרמו כ- 80- 50 כלויות בשנה, כשכלון מקרובי משפחה אוych מחברים. בلتטי מצוי כמעט כמעט לראותתרומה אלטרואיסטיית (התנדבותית) לאדם זה ואולם, מנוי איז ועד היום, השתנתה המפה, והעמותה ליוותה כבר 422 השתלוות כליה.

השתגעה?!

נזהר לרותי פרינץ, התורמות ה- 198 של עמותת מתנת חיים.

"בשומן ואופן לא". טוב. הזכרתי לו שאני פנים נושאה כבר ובസוף של דבר אנחנו נחלית, הוא נלחץ מאוד. "אך לא אחד עושה את זה, לא עושים את זה וזהו". לאמא שלוי היה קצת יותר קל. פנינו לספר להורי בעלי. חמיה וחמותי היו בחלים: "את אמא לילדים, מילא לתרום לבן

④

”

מצוין" היא אמרה,
לו היו אומרים לך
וואו, איזה יופי, היה
כאן מעין שוחד,
אך אם את חוווה
התנדבות גדולה
ובכל זאת החלטת
לתרום, את יכולה
להיות בטוחה שאות
שלמה עם ההחלטה,
שכלית ורגשית, ולא
מדובר בהתלהבות
רגעית.

”

משפחה, למשחו שאת מכירה. למה לא כן את עצמך עבר אדם זר?"
למשפחה יש קושי גדול וזה טבעי. סביבה רחוקה יכולה לעוזד, להתפעל, להתרגש, אבל בני משפחה מבנים שמדובר בכל זאת בניתות, בהדרמה.
לחמי ולחמותי הייתה תקופת הכאב, הם העדיפו במשך תקופה ארוכה לא לדבר על זה. לא היה לנו קל. תהליך הבדיקות הוא בדרך, כמעט מיאשים, מלווים באירועים רבים אף אש הרצון עודנה יוקדת. והיא עולה על כלום.
התהליך ארוך ארבעה חודשים, משפטת רותי, מדובר יחסית בפרק זמן לא ארוך. חשוב היה לי לסייע מהה, כי בתום השנה היה עלי לחזור לעבודה. הנition נקבע לחודש שבט. התאמנו לי את שמואל והתרגשת מואה.

יכול להיות בריא, ול依 לא יחש "אמא", שאלת בית תמיות, "از אם את מסודרת מאו, עכשו גם הוא יהיה מסודר?" המצחיק הוא, חדש אחרי הנition, התקשרה אמא של שמואל ואמרה: "מה עשית הילד שלו? פתאום הוא נהיה מסודר, פתאום מפריע לו בלגן בעיניים..."

חשיבות ואמונה / התהליך
מה קורה בדרך, מרגע ההחלטה ועד ש'זה' קורה?
מרגע ההחלטה ועד למשעה בפועל, ארוכה הדרך. ניתן אולי לדמות אותה לגר שרצו להתגify, רצונו לעשות זאת כאן ועכשו, להיכנס תחת כנפי השכינה, אך עליו להታזר בסבלנות. מניעות ועיכובים רבים בדרך, כמעט מיאשים, מלווים באירועים רבים אף אש הרצון עודנה יוקדת. והיא עולה על כלום.

"התהליך ארוך ארבעה חודשים, משפטת רותי, מדובר יחסית בפרק זמן לא ארוך. חשוב היה לי לסייע מהה, כי בתום השנה היה עלי לחזור לעבודה. הנition נקבע לחודש שבט. התאמנו לי את שמואל והתרגשת מואה.
ואז הגיע משבה. עשרה ימים לפני תאריך הנition, מתאמת ההשתלות של שנינידר יקרה קשר ואמרה שבעקבות עיכובים, הנition נדחה לעוד Hodoshim וחצ. כמעט התעלפת... הכנתי את עצמי נפשית, כל התקופה מלאה במתוח ובסימני שלאה גדולים: יאשרו או לא יאשרו? הבדיקות תקינות או לא? והධיה הייתה קשה מאוד. לך לי כמה ימים להתאושש, אך התחזקתי ושתי המשפחות, הסברתי לבנות ששמואל חולה בכליות, ואם אתן לו כליה אחת, הוא

בסדר בעז"ה.

"מעניין", אני משתפת את רותי בהרהורי, "בסייעים שאני קוראת על התורמים, כשambilkim מהם לתאר רגעי קושי, הם משתפים שהיו אלו רגעים של 'כמעט פשוטה'. ביניין, תורם שנפלט אמרו פשוטה, לא? גם עשה את ההשתדלות, וגם נחסך ממנו סבל..."

" ממש לא", היא מшибה בקול נחרץ, "נכנים אלה חזק כל כך, משייעים זמן, טרחה ונסיעות, אבל מעבר לכל, את יודעת שמשיחו מוכחה לתורמה שלך, מישחו בונה עלייך ואת לא רוצה לאכזב אותו. פסילה זו אכזבה קשה מאד. יש רצון עז להציג חיים. "במהלך התהליך" ממשיכה רותי ומשתפת, "ישנו שלב של שיחה עמוקה עם פסיכולוגית, כדי לוודא שמניעי התרומה הם טהורים, ולא מונעים מלחץ סביבתי או מתגמול כספי וכדומה, שאז נחשב הדבר 'סביר באיברים'. זה היה שיחה ארוכה ומגיעת על העבר ועל ההווה, הקשרים עם המשפחה ועם הסביבה. הפסיכולוגית שאלת אותי אודות תשובות מהסבירה, וסיפורית לה שבני משפחה מנסים להניא אותי מהמעשה בכל דרך אפשרית וקשה לי עם חוסר התמיכה. "מצוין", היא אמרה, "לו היו אמורים לך יואו, איזה יופי", היה אכן מעין שוחד, אך אם את חוות התנדבות גדולה ובכל זאת החלטת לתרום, את יכולה להיות בטוחה שאת שלמה עם ההחלטה, שכלית ווגשית, ולא מדובר בהתלהבות וגעית".

"כמובן ערכנו את כל הבירורים ההלכתיים והרפואיים. על פי הילכה מדובר במצבה גדולה לכל הדעות. לקרה תאריך הנition, הלכנו עם בני משפחתו של שמואל לכמה

איך הגיעו הילדים?
ילדים הם עם טhor ומדחים. מהסבירה מקבלים תשובות بعد ונגד, אך הילדים רואים זאת רק באור חיובי. אנו מחנכים אותם הרבה לחסד ולנטינה, ופთאים הם רואים את החסד מול העיניים. כששיטפנו את הילדים הגדולים בתהליך, הם עודדו מיה, ואת הבנות הקטנות, בנויות השבע והשמונה, שיתפתי ברכה שלהן. לפני הנition, נפגשנו שתי המשפחות, הסברתי לבנות ששמואל חולה בכליות, ואם אתן לו כליה אחת, הוא

רופא כלبشر ומפליא לעשות

אי ספיקת כליות, דיאליזה, מה זה אומר?

לשם כך, נערוך הכוורת בסיטית עם שתי הכליות הקטנות שנשתן לנו הבюרא, ומעונייקות לנו חיים נקיים ובראים. הכליות ממוקמות באחד האחורי של חלל הבطن, צורתן כשל שעועית ואורכן כעשרה סנטימטר הצליות מקבלות את הדם מאבי העורקים של הבطن, מסננות את הדם מעודפי מים ומרעלים, המופנים להפרשה מהגוף, ומהזירות את הדם הנקי לורידים. מיד יום מסננות הכליות כ-1500 ליטר דם.

שאכליותן חולות מלפועל, הפסולת המצתברת בדם, גדלה באופן הדורגת ומסוכנת באופן ממשי את חי האדם. אכן נכסת הדיאליזה, שהוא אי-כעין כליה מלאכותית. מגדלים מעט את כל הדם, מחדרים קטרט (צינור דק וגמיש) אל תוך הוריך, הדם מוזרם אל מכונת הדיאליזה המכילה מסננים מיוחדים, מסירה את הפסולת מהדם שמוחזר אל

הגוף דרך קטרט אחר. דיאליזה אורכת בדרך כלל 4-3 שעות ויש לבצעה שלוש פעמים בשבוע, זאת בתוסף לדיאטה קבועית. לדיאליזה ישויות להיות תופעות לוואי לא ניעימות כגון חולשה, סחרוחות, בחילות, התכווצויות שרירים ותסמיינן נספחים. השותלת כליה מתורם חי, הוא המענה הטוב ביותר לחולה הסובלמאי ספיקת כליות.

מהן ההשלכות הרופאות של תרומת כליה?

توزאות של מחקר מכך אשר בדק אלפי תורמי כליה בעשרות השנים האחרונות, חושך כי לא נגרם כל נזק בריאותי לתורם הכליה, ואף כי איכות החיסים של תורמים כליה יוצר נורמת איכות החיסים של כל האוכלוסייה. הסיכוי שמי שתורם כליה יצטרכו בעצמו השתלת כליה הוא נמוך מאד, משום שאדם שאושר לו לתורם כליה, עבר בדיקות קבועיות שמוגדרות כי בריאותו תקינה והוא לא נמצא בקבוצת סיכון לפתח בעיות כליה. בתוסף לכך, כמעט כל מחלות הכליה פוגעות בשתי הכליות בשווה, אך שאון הבדל אם יש כליה אחת או שתיים. תורמי כליה יכולים לעבוד, לנוהג ולעסקון בספרות, ללא כל הגבלה. ■

רבניים בני ברק ובירושלים כדי לקבל את ברכתם. גдолוי ישראל עודדו מאוד. הייתה אמונה עצמי: אם חילתה נגזר עלי משחו, הוא היה צריך לkerjaות לי, ולא בഗל התטרומה. לא יכולן שבעקבות מצואה כה גדולה, יונה לי רע. אמרתי לך"ה: "אני עושה השתדלות בשביב הבן שלך, בבקשת שומר עלי!!!".

הגור כואב, הלב מתrownן

ספריו על היום של הניות...
הגעתי לנитוח בשמה ובהוחשה עילאית. כשהתעוררתי, הלם בי הכאב בלב אחת, ונדרשו לי כמה ימים של התאוששות. ניתן לדמות זאת להתאוששות שאחורי ניתוח קיסרי, אלא שללילה מגעים אחורי תשעה חזודי הריוון, כשהגופו מוכן לזה, ואילו במקרה של רק אטמול סיידרתי בית, הייתה בריאה לחולטי והתפלلت עלי שמאול, ופתאום אני אדם תלותי... הימים הראשונים חזרתי לשגורת חיים מלאה".

ומה עם שמואל?

"שמואל עבר ניתוח מורכב בן שלוש עשרה שעות, שברוך השם, הוכתר בהצלחה. החלה מה שלו ארכה כחודש ונדרכה אז מסיבת הודה גדולה ומרגשת, נאמרו שם דברי תורה ורבים. סבתו מצדפת הגעה וכולם עטפו אותו כמו כליה ביום חופה. שמואל חזר למסגרת, הוא בריא ושם כל ילדי גילו".

במהלך כתיבת הכתבה, ערכתי מחקר מקיף על הנושא ומתרברר שהמושתל צריך לקחת תרומות לכל החיים, וכי השטל מחזק לזמן מוגבל בגוף. שאלתי את רותי:

האם זה לא מנע מנקן לבצע את התרומה?
"אכן, שמואל נדרש לקחת תרומות

אף 25 שנים, אני ממשיכה ומתפללת שהכליה מתפרק ושוואו ייריש טוב, ומקווה שהרפואה תתקדם ויימצא מענה שלם יותר. אכן, עצובה לי הידייה שחולים נדרשים לעיתים להשתלה נוספת במילח חיים, ושוב עוברים את הסבל הזה, אך זה לא גורם לי חריטה, חילאה. די להיכנס למחלקת דיאליזה בשבייל לומר לעצמך: 'איך אני יכול לשבת ולא לחת כליה אחת, הרי זה נהנה וזה לא חסר?' ישנים עוד מאות אנשים שמתהינם להשתלה, אנשים לא

המערכת החיסונית נחלשת בעקבות התורפות שלוקחים נגד דחיית השטל, אך שמואל אחראי מאד. הוא מקפיד לקחת את התורפות בזמן ושומר על עצמו. מדי פעם הוא נדרש לביקורת, ומלאך זאת הוא בסדר גומה. ילד שמה, גדל ומתפתח, הייתה לו חיגוגת בר מצווה מרוגשת. ואמא שלו כל הזמן מתקשרת ומשתפת, שהיא לא חלה שהוא יגיע ליל ברא מזויה..."

"אורך חיים של כליה מושתלת היא בין 14-18 שנים, לעיתים פחות ולעיתים

חותרים והנתרם

משבחת מהחוץ

שני ימי חולדה

/ מיזונה של אשת מושתל

כמו חלום בלהות הכל כך התחיל, כאבם, חולשה ועוד שלל בעיות. אשפוז ובדיקות, חשש וחיל, החשד מתאמת - או! קרסו הכלויות. ברגע והפרק לזרקן - הצעיר נדמה כי נפלול השמיים. חשש באחות עלומו הבהיר, נמס גם ליבנו כמים. כך בין רגע משגנות תכניות, מה שהיה לא ימישך עוד להיות. מתחalphים לחולstein סדרי עדיפויות, כל שאייפתו - פשטוט "ר'ק" לחיות. התהבאפו להם סדרי השבע, הדיאליזה מכתיבה את הקצב. אין סדר, שם דבר לא קבוע, ובלב מקום לו העצב. דאגה ובלבול, חוסר ריכוז ובלגן, גבואה הרקיאטני, נמוכה ספרית הדם. רעלים ובחילות, זהירות מאשגן, ראו מה נעשה בגין אדם!!! אדם עיר, בשיא שנות הפריחה, על כורסת דיאליזה ימי מכלה. חוסר אונים, אין מפלט אין בריחת, קמל, דען, נובל כלעה. ולפתע מפציעה התקווה מתוככי האפילה, קרן אור ושם השתלה. והלב מתרגש, מתחנן בתפילה, כיסופיו לחיים בה תלה. בירוקרטיה, פרוצדורה, אין ספור בדיקות. מחפשים בורות חורמה של כליה. דיאטה, זריינות, תקווה עמוקה מול חרודה של כליה. והנה בשורה מגעה, מרנינה לבבות, תואמות הקיימות, זהה סוג הדם שזורם.שוב אוור בעיניהם, מתעוררות התקומות, סוף סוף נמצאו לי תורם. אך עתה ניצבים שוב בפני מהמורה, גזירה נוספת ושםה "עדיה". קיימות צולבות, תרומה או תמורה, מתח אדי, חיל ורעדת. ברוך השם עברתו, הנה הגעמו הלום, ליזוח נקבע כבר מועד. מתקרב, מתגנס לו החלום, זה השיר והוא לנו לעד. באוטיות של זחוב חרטונו על לוח, חקקנו את זה התאריך. יום והולדת נסף הוא أيام הניגות, כן יודעים אנו הטוב להעיר. מאז החלפה כבר שנה ווותה המושתל ב"ה פורה ומלבב. משתדל, מתאמץ אנו מוגנה, לשיע לחולמים אחרים בכלב. דעו גם דעתו לא אפשר התקווה, נזקוה שזו רק תקופת המותנה. על החולמים נתפלל בהמן אהבה, שתשכו גם אתם לכזו מותנה. ■

שורדים עם דיאליזה במשך הרבה שנים. אין פה שיקולים של שווה יותר או פחות, אפיילו דקה של חיים היא יקרה. אני נתתי חדש אחד מהחיים שלי, קצת סבלתי, אבל למשחו אחר מדור ב החיים שלמים. מבחינתי, אין פה שלאלה.

קיבוצי משפחה במתנה

אני נדמתת אל מול האמונה והעוצמה, והיא מצידה מספרת על המתנה שלה: יש לנו קשר קרוב מאוד בשמחות להשתלה. כשmagiv אליו חולה, ראשית בודקים אפשרות לתרומה מבני המשפחה, כיוון שאלו בעלי זミニות גבוהה יותר מבלתי הצורך להמתין בתורה. אם לא יימצא תורם או התאמה, הוא יכנס לרשות המתנים לתרומה מאנשים זרים. הסיווג הראשוני הוא לפי סוג דם. סוג דם O לדוגמה, ניתן לכלום אך מתקבל רק מ-O, היא חוותת בפני נתון מעניין, "ולכן רשות מתנים ממשהו, יש קשר אפיילו עם הדודים של שמואל, ואני מזמנת לכל שמחה."

"אחרי התרומה, התaszpit שוב לכמה ימים בשל קשיים בנשימה. ביום שני בצהרים, שעתיים לפני שבת, נודע לדודה של שמואל המתגוררת בצרפת על האשפוז. היא החלה לבוכות: "אני דואגת לך. עכשו אני עושה הפרשת חלה". בעלה חשב שהיא השtagעה... שעטים לפני שבת! אבל היא הייתה נחושה. הוצאה מהר קמח, לשא בצק והפרישה חלה אפיילו מבלי לאפות את החלות עצמן".

האם אתם בקשר עם התורמים לאחר התרומה? "ובודאי, יש לנו קשר רציף עימים. אנו עורכים שבתונים ומפגשים, והללו מסיעים לנו להציג תורמים נוספים".

האם ישן זכויות לתורמי כליה? "מטעם המדינה הם נחברים כתרומי איברים, הם מקבלים כרטיסים של תורם איברים, החזר הוצאות על אובדןימי מופיעה שם ותשובה בצדיה. ובכל זאת, למען הכתבה היא מעמידה פנימה ועונה: מיהם התורמים? מיילו מגזרים? נשים, גברים?"

"העומתת שלנו פונה בעיקר לציבור שומריה המצוות, כשהשאיפה היא להרחיב את הפרסום ואת המודעות לכל האוכלוסייה. גברים תורמים יותר מאשר נשים שאולי יושבים במוח היהודי ומהיכים לתקציב שיוציאים מהכח אל הפועל, ושאלות:

מה החלום שלכם? אני מופתעת מפשטות התשובה. "החלום שלנו שיתהפקו היוצרות, שראשית המתנה הארכאה תהיה דוקא של התורמים". ואני מוסיפה עוד חלום בן אלפיים - לבリアות שלימה, בגאותה שלימה, לכל ישראל. ■

החלום של 'מתנתת חיים'

כשאני מבקשת מנציגת עמותת "מתנתת חיים" הסברים לשאלות שצפות אצל, היא מפנה אותי לפרסומים. אני מגלת שמעט לכל שאלה שעה לה, אכן, אכן מופיע שם ותשובה בצדיה. ובכל זאת, למען הכתבה היא מעמידה פנימה ועונה:

מיהם התורמים? מיילו מגזרים? נשים, גברים? "העומתת שלנו פונה בעיקר לציבור שומריה המצוות, כשהשאיפה היא להרחיב את הפרסום ואת המודעות לכל האוכלוסייה. גברים תורמים יותר מאשר נשים שאולי יושבים במוח היהודי ומהיכים לתקציב אמרים אין מחקרים המכילים שורמות כליה פוגעת באפשרות להרות, ואך יש לנו גם תורמות שלידן אחרי התרומה ושלום להן, אך ברוב המקרים הרפואיים אין מאפשרים תרומה כזו, אלא רק אם